

Stanoviště MANAGER

Máte před sebou úryvky novinových článků o různých nadnárodních společnostech. Pozorně si je přečtěte pokuste se přiřadit, který princip chování nadnárodních společností ilustrují.

I.

McNeil & NRM Inc., americký výrobce pneumatikářenských strojů, přemístil větší část své výroby strojů do Rumunska a v důsledku toho snížil počet zaměstnanců ve svém závodě v Akronu, USA, téměř na polovinu. Malosériová výroba, výroba náhradních dílů a rotorů zůstane v Akronu. V souvislosti s přesunem výroby do Rumunska se počet pracovních míst v Akronu sníží ze 150 na 80. Hlavním důvodem přesunu výroby do Rumunska je snaha snížit rostoucí náklady na pracovní síly, které jsou v Rumunsku podstatně nižší.

(Faktografický informační zpravodaj SPUR, a.s., únor 2001)

II.

Německá automobilka zvýšila v prvním finančním pololetí hrubý zisk téměř šestkrát na 1,59 miliardy eur (asi 44,8 miliardy korun). Výrobci sportovních vozů vzrostl zisk díky podílu ve Volkswagenu.

Před rokem firma vydělala "pouhých" 278 milionů eur, tedy asi 7,8 miliardy korun. Automobilka počítá s nárůstem zisku i v celém finančním roce, který končí v červnu.

"Porsche věří, že pokud nedojde k žádným překvapením ze strany Volkswagenu či ceny jeho akcií, bude v letošním roce schopno překonat loňský zisk 1,59 miliardy eur," uvedla firma v dopise akcionářům.

Společnost Porsche drží ve Volkswagenu podíl 27,4 procenta. Volkswagen, jehož součástí je rovněž česká Škoda Auto, je největším výrobcem automobilů v Evropě.

Zdroj: www.idnes.cz, 5. 3. 2007

III.

Večer 23. března 1989 se tanker Exxon Valdez vydal z aljašského terminálu s nákladem ropy do Long Beach v Kalifornii. Po několika hodinách tanker vybočil ze svého kursu, aby se vyhnul srážce s ledovými kry. Kvůli zmatené navigaci se loď včas nevrátila na obvyklou trasu a najela na útes. Během pěti hodin uniklo z trupu lodi téměř 40 tisíc tun ropy.

Přestože havárie tankeru Exxon Valdez zdaleka nepatří mezi největší, po právu je považována za vůbec nejvážnější ropnou havárii vzhledem k jejímu dopadu na životní prostředí. Během několika dní ropa zaplavila více než 2 tisíce kilometrů pobřeží v Aljašském zálivu. Vědci odhadují, že únik ropy přímo zabil nejméně 250 tisíc mořských ptáků, 3800 mořských vyder a 300 tuleňů. Kromě toho uhynulo na 250 orlů a desítky kosatek.

Prezident společnosti ještě sedm měsíců po havárii připisoval ztroskotání osudové náhodě a lidskému selhání. Avšak byla to právě společnost Exxon, která snižovala stavy posádek a stavěla jednoplašťové tankery navzdory slibu bezpečnějších lodí.

(Zdroj: www.greenpace.cz, www.blisty.cz)

IV.

Bangladéští pracovníci musí pracovat nepřiměřeně přesčas, nesmí zakládat odbory a hrozí jim hrubé zacházení a propuštění, pokud se ozvou a dožadují se svých práv. To se píše ve zprávě „Oběti módy“, která je založena na rozhovorech se 60 pracovníky oděvního průmyslu ze 6 továren.

Organizace War on Want říká, že ačkoliv firmy Primark, Asda a Tesco veřejně prohlásily, že omezí v „zámoří“¹ počet odpracovaných hodin týdně a budou platit mzdu alespoň na úrovni životního minima, byly tyto závazky u jejich dodavatelů hrubě porušovány. The Guardian, který vedl rozhovory s pracovníky v Dhace², tato nařčení z extrémně dlouhých přesčasů a špatných pracovních podmínek potvrdil. Pracovníci, kteří vyrábějí oblečení pro tyto tři maloobchodní řetězce, tvrdili, že nemají jinou možnost než pracovat déle než stanovených 60 hodin týdně.

Výprodeje jako džíny za 150 korun a večerní šaty za 300 jsou možné jen proto, že maloobchodní řetězce dokážou vypáčit nižší ceny z dodavatelů z Bangladéše, kteří oblečení šijí s nejmenšími možnými náklady. Bangladéš má nejlevnější pracovní sílu v oděvním průmyslu na světě. Továrny každý den chrlí tisíce pracovníků do obrovských slumů postavených z bambusu, plechu a betonu nad smradlavými, inkoustově modrými jezery.

Mohammed Lutfor Rahman, viceprezident Asociace bangladéšských oděvních výrobců a exportérů, prohlásil, že západní firmy zavedly etické kodexy a vyslaly inspektory, aby vynutili pravidla, spočítali nouzové východy a zkontrolovali záznamy o přesčasech. „Ptají se mě, kolik žárovek v továrně používáme a kde máme záchody. Ale kdo tyhle věci zaplatí? Zisky našich odběratelů se zvyšují. Ale když je požádáme o víc peněz na tato zlepšení, tak řeknou, že Čína je velmi levná. Hrozí, že práci přesunou jinam.“

Jména pracovníků byla změněna.

Zdroj: The Guardian, 8. 12. 2006

V.

V Kolumbii je 18 výrobních závodů – stáčíren – Coca-Coly. 5. prosince roku 1996 byl zavražděn Isidro Segundo Gil ozbrojenci přímo ve stáčírně v Carepě, kde pracoval. Žalující strana, kterou jsou především kolumbijské odbory SINALTRAINAL uvádí, že výrobní společnosti licencované firmou Coca-Cola Company „najímali či posílali polovojenské bezpečnostní jednotky, které užívali násilí, vraždili, mučili, zadrželi či jiným způsobem se snažili umlčet předáky odborů.“

Zdroj: www.sinaltrainal.org, Economist

1 Rozuměj v rozvojových zemích.

2 Dhaka je hlavní město Bangladéše.